

D A N I A.

107

Singulae provinciae divisae sunt in HAERRET ut vocant, Sive in dioceses, sub quibus multæ sunt parochie, ibi primum de jure disputant, si rixæ fuerint invicem ortæ. Hinc licet appellare ad Iudicem terræ istius. Deinde ad Cancellarium, postremo ad Regem ac Senatores, ibi finalis sententia promulgatur. Habent ius scriptum, compilatum a VVoldemaro primo, Episcopis ac Senatoribus, Legi naturæ valde congruum, & non multum a Romanis Legibus discrepans, sed quo vigore hujus multo celerius lites finem assequi possint, lataquæ sententia paratam habeat executionem: Primi Iudices si iniquam tulerint sententiam in dimidiam partem bonorum condemnantur, quorum Rex capit dimidiam, & lessus sententia injusta, alteram partem: Senatoribus adhibuit VVoldemarus primus (ni fallor) Episcopos, quos rursum Christianus; propter certas causas ac rebellionem amovit.

Cancellarius Regis, qui plerumque in aula Regem sequitur, habet sibi adjunctos 7 vel 8 Nobiles Secretarios & Scribas, & omnia negotia tractantur a Rege ipso. Si autem aliquid magni accidit, ut de pace aut bello, item de fœderibus ineundis, de finibus defendendis sit deliberandum, Concilium Senatorum a Rege indicitur. Nec licet Regi ullum tributum imponere Regno ac nobilium rusticis, absque consensa Senatorum & Processum.

Aerarii item. Praefectus, qui omnes totius Regini redditus, tam castrorum, quam prædiorum, nec non telonia tam in mari, quam terra colligit, rationes audit, examinat, inquirit, quitantias pecuniam offerentibus reddit. Hic habet adjunctos duos ex nobilitate, & Scribas multos ex Plebe, pro quo labore habet annuatim stipendiū.

TERTIVS, est status Ecclesiasticus, in quo fuerunt Episcopi septem, ut Archiepiscopus Lundensis, Episcopus Roschildensis, Ottoniensis, Ripensis, Wiburgensis, Arhusensis & Sleswicensis, ad quem cæteri etiam Canonici referuntur. Hi habent decimas in regno: quæ tamen in provinciis diversis, diverso modo dividuntur, dimidiam partem decimarum percipiunt Episcopi, dimidiam Rex, aliquam Canonici, pastores, pars etiam ad ædificandas ecclesiæ contribuit: & quantum ad Pontificium ius attinet, semper in hoc Regno quemadmodum etiam in Gallia, nominationes & ordinationes prælaturarum Episcopatumque, a Regibus ad hoc usque tempus collatæ fuerunt, ut etiam ex responso VVoldemari primi Regis Daniæ, ut arbitror, quod hic annætere libuit, constat. Cum Pontifex Romanus a Rege hec & similia postularet, fertur rescripsisse Rex: Regium habemus a subditis, itam a parentibus elig, Rionem a Romana Ecclesia, quam si repetis, remitto per præsentes.

O ii

Ec